Foto: TT

Sociala medier när du dör – så fungerar det

SVT Linnea Carlén 5 november 2017/ Uppdaterad 18 mars 2018

Runt Alla helgons dag är det många som sänder en tanke till nära och kära som gått bort. Men färre tänker till vardags på vad som händer med våra liv på Facebook, Snapchat, Youtube och andra sociala medier när vi själva eller en anhörig dör.

Fyra av fem svenskar använder sociala medier, de flesta har tre eller fyra av de populäraste tjänsterna. Och trots att vi alla en dag kommer upphöra att existera är det inte självklart att vi gör det i digital form. Har du exempelvis koll på vad som händer med dina bilder på Instagram när du dör?

SVT Nyheter har sammanställt en kort guide kring livet efter döden på några av de största plattformarna.

Facebook
Företaget ger i dag sina användare möjligheten att bestämma vem som får hantera och/eller stänga ner kontot efter att man har dött. Under Allmänna kontoinställningar > Hantera konto kan du också välja en efterlevande kontaktperson, en person som du vill ska hantera ditt konto när du gått bort. Hen kommer inte att kunna skriva inlägg i ditt namn eller se dina meddelanden men till viss del administrera kontot.

Anhöriga har två möjligheter efter att en person har dött.

Minneskonto: Antingen kan en profilsida göras om till en minnessida där nära och kära kan minnas den som dött och lämna hälsningar. Facebook vill då att en familjemedlem eller vän skickar in ett dödsbevis av valfritt slag. När en profil har gjorts om till ett minneskonto finns innehållet som personen delat, exempelvis bilder och videos, kvar men ingenting kan ändras på sidan.

Ta bort kontot: Personer som med dokument kan styrka att de är en nära släkting kan begära att ett Facebook-konto tas bort permanent. Även en registrerad efterlevande kontaktperson kan begära borttagning av ett konto. All information raderas då och ingen kan längre se sidan.

Instagram
Bildappen och det sociala nätverket, som sedan 2012 ägs av Facebook, fungerar på samma sätt efter att någon dött. Varken Facebook eller Instagram ger anhöriga tillgång till kontot eller dess innehåll. Som närstående kan du anmäla en avliden persons Instagram-konto och be att det görs om till en minnessida. Företaget vill då ha bevis på att personen inte är i livet genom exempelvis en länk till en dödsannons eller nyhetsartikel. En verifierad nära släkting kan också begära att ett konto tas bort.

Twitter
Konton som varit inaktiva en längre tid stängs automatiskt ner. Anhöriga kan ändå välja att efter ett dödsfall inaktivera kontot. Detta kan man göra genom att fylla i ett särskilt formulär. Twitter ger inte någon oavsett förhållande till den avlidne åtkomst till ett konto. Under vissa omständigheter kan de på begäran av nära familjemedlemmar eller ”andra auktoriserade personer” radera bilder eller videos.

Snapchat
Företaget har ingen allmän eller uttalad policy för vad som händer med en användares konto efter döden och ger inte heller någon information till anhöriga om hur ett konto kan tas bort. Men enligt juridiksajten Nolo, som har försökt reda ut saken, är det mest troligt att kontot förblir inaktivt under en tid innan Snapchat stänger ner det. Vill du vara helt säker på att kontot försvinner är det därför säkrast att själv radera det innan du dör – eller lämna dina inloggningsuppgifter till en familjemedlem eller någon annan som du litar på.

Whatsapp
Inte heller Whatsapp har några uppgifter om hur man som anhörig går tillväga om en närstående gått bort. Ett konto kan enligt vad som framgår på företagets hemsida endast raderas från meddelandeappen i inloggat läge. Whatsapp uppger också att de inte kan radera en användares konto.

Google och Youtube
Under Google rymmer en rad välkända tjänster, till exempel Youtube, e-postsystemet Gmail och Blogger. Genom tjänsten Inactivate Account Manager kan du själv bestämma vad som händer med din information när du råkar ut för en olycka eller dör och vem som får tillgång till detsamma. Familjemedlemmar kan också välja att ta bort kontot. För det krävs: dödsattest och att den som skickar in ansökan har juridiskt rätt att tala för dödsboet.

TJÄNSTER SOM HJÄLPER TILL VID DÖDSFALL

- Via Efterhjälpen kan du för en engångskostnad få hjälp att släcka ner olika typer av konton. Allt från Facebook till profiler på dejtingsidor.
- För den som själv vill dikta ihop sitt sista adjö finns Deadsocial. Skriv dina meddelanden så skickas de iväg av en testamentsexekutor när det väl är dags.
- Livsarkivet (Svenska begravningsbyråers förbund) och Vita arkivet (Fonus) är företag som samarbetar med begravningsbyråer över hela landet. I dödsboets namn kan de avsluta konton. Det går också att lämna testamenten hos dem, både digitalt och i fysisk form.
- Vill du att någon i din familj eller annan närstående ska ta hand om sociala medier-konton eller ärva och förfoga över exempelvis bilder, musik och bloggtexter krävs ett testamente. Detta eftersom det handlar om immaterialrätt. Testamentet måste finnas i fysisk form och vara underskrivet av två ojäviga personer